

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **I.**, a.s., R.X., K., IČO: X., proti odporcovi: **S.š.h.r.**, P.X., B., **o zaplatenie 5.429.347,70 Sk s prísl.**, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 36 Cb 36/2001-105 zo dňa 27. marca 2007 opraveného Opravným uznesením č.k. 36 Cb 36/2001-111 zo dňa 21. mája 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 36 Cb 36/2001-105 zo dňa 27. marca 2007 a opravné uznesenie č.k. 36 Cb 36/2001-111 zo dňa 21. mája 2007 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom návrh na začatie konania o zaplatenie 5.429.347,70 Sk zamietol. Odporcovi trovy konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť doplatiť na súdnom poplatku sumu 100.000,- Sk na účet Krajského súdu v Bratislave č. 700014457/8180, variabilný symbol: 1050481807 do 10 dní od doručenia rozsudku. Opravným uznesením opravil v hlavičke rozsudku výšku žalovanej sumy tak, že správne má znieť 64.003.583,31 Sk. V odôvodnení rozsudku uviedol, že právny predchodca navrhovateľa, spoločnosť H., a.s., K., sa návrhom doručeným súdu dňa 12.4.2001 a doplneným návrhom zo dňa 22.1.2007 domáhal voči odporcovi zaplatenia 5.429.347,70 Sk titulom neuhradenej pohľadávky. Túto pohľadávku, ktorá bola voči dlžníkovi P. A., š.p. N.Z., získal H., a.s., K. vo výške 75.353.909,41 Sk od pôvodného veriteľa I., a.s., B. na základe dohody o postúpení pohľadávky

zo dňa 21.2.1997. Dňa 15.4.1997 bola uzatvorená dohoda o prevzatí dlhu, na ktorej prevzal odporca dlh pôvodného dlžníka P. A., š.p., N.Z. a tým sa odporca stal dlžníkom H., a.s., K.

H., a.s., K. bol dlžný odporcovi z iného obchodného vzťahu 11.350.326,10 Sk, a preto uzatvorili dňa 21.2.1997 dohodu o vzájomnom zápočte pohľadávok a tým sa znížila pohľadávka voči odporcovi 64.003.326,10 Sk. Sumu 58.574.235,61 Sk H., a.s., K. postúpili na S.e., a.s. a zvyšok 5.429.347,70 Sk si uplatnil týmto návrhom. Uznesením zo dňa 13.6.2005 súd pripustil na strane navrhovateľa zámenu účastníka konania na M., a.s., K. a uznesením zo dňa 8.8.2005 na strane navrhovateľa na firmu I., a.s., K. (ďalej len navrhovateľ). Predmetom sporu je pohľadávka navrhovateľa vo výške 5.429.347,70 Sk, ktorú tento získal postúpením pohľadávky tak, ako je vyššie rozpísané. Pohľadávka smeruje voči odporcovi S. š. h. r., ktorý tento záväzok prevzal za P. A., š.p., N.Z. a to svojim písomným vyhlásením, ktoré urobil v zápisnici z rokovania dňa 15.4.1997. Tento úkon však Okresný súd Bratislava 1 svojim rozsudkom zo dňa 19.12.2001, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.1.2004 vyhlásil za neplatný právny úkon smerujúci k prevzatiu záväzku, nakoľko postráda zákonom stanovené náležitosti pre uzavretie perfektnej a bezchybnej zmluvy o prevzatí záväzku. Tým, že tento právny úkon bol vyhlásený za neplatný od počiatku v súlade s ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nemôže byť odporca v danom spore pasívne legitimovaný, nakoľko záväzok pôvodného dlžníka týmto neprevzal. Aj keby uvedený právny úkon bol platný, odporca, ako ústredný orgán štátnej správy SR a rozpočtová organizácia v zmysle zákona č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, nemôže prijať ani poskytovať úvery ani vstupovať do úverových vzťahov ako ručiteľ. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu, že odporca v danej veci nie je pasívne legitimovaný. Právny predchodca navrhovateľa si mal svoju pohľadávku uplatniť voči dlžníkovi P.A., a.s. a to prihlásením do konkurzného konania, ktoré bolo vyhlásené na jeho majetok. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešnému odporcovi trovy konania nevznikli, preto mu ich súd nepriznal. Opravným uznesením krajský súd opravil v hlavičke rozsudku výšku žalovanej sumy na 64.003.585,31 Sk.

Proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 64.003.583,31 Sk so 17% úrokom ročne od 20.12.1997 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Podľa jeho názoru prvostupňový súd vyvodil nesprávny právny záver, ak návrh

zamietol napriek dobrovoľnému prejavu vôle odporcu na základe ním koncipovaného prejavu vôle smerujúceho pristúpeniu k záväzku pôvodného dlžníka P.A., š.p. N.Z. v prípade, ak si tento v stanovenom termíne nesplatí svoj záväzok voči veriteľovi v celom rozsahu. Ignoroval pritom skutočnosť, že odporca svoj dlh písomne uznal čo do dôvodu a výšky v zmysle ust. § 533 OZ. Je jednoznačné, že v zmysle ust. § 533 OZ dohodou odporca pristúpil k záväzku, čo znamená, že nejde o dlh cudzí, ako je tomu v prípade ručenia, ale o dlh vlastný, a povinnosť splniť záväzok je rovnako ako u pôvodného dlžníka primára. Zároveň na tento úkon nie je potrebný súhlas pôvodného dlžníka. Odporca sa v občianskom súdnom konaní nedovolal relatívnej neplatnosti. Právo dovolať sa neplatnosti právneho úkonu pre niektorý z ustanovených dôvodov je zo strany odporcu premlčané. Právny úkon odporcu smerujúci k pristúpeniu záväzku svojim obsahom a účelom, neodporuje zákonu, a ani ho neobchádza. Odporca je ústredným orgánom štátnej správy na úrovni ministerstva. Z obsahu pristúpenia k záväzku odporcom nevyplýva prijatie, poskytnutie úveru, a ani ručenie za úver. Ide o pristúpenie k záväzku za podnik, ktorého bol odporca zakladateľom a sám dospel k záveru, že pristúpi k záväzku. Preto je v tomto prípade právne irelevantné odvolanie sa na ustanovenia zák. č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, ktorý možnosť pristúpenia k záväzku umožňuje. Prvostupňový súd nevzal do úvahy tú skutočnosť, že navrhovateľ a odporca na základe dohody o pristúpení k záväzku vykonal vzájomné započítanie vo výške 11.350.326,10 Sk t.j. že akceptoval vzájomnú dohodu a nevykonal žiaden úkon, ktorý by dohodu o pristúpení k záväzku zmaril. Napadnutý rozsudok má vady jednak v skutkovom zistení a jednak v právnom posúdení prejednávanej veci. Zároveň rozširuje návrh na odporcu v 2. rade S.š.h.r., P.X., B.

Odporca sa na odvolanie nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 písm. e/ O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia je potrebné zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že právny predchodca navrhovateľa H., a.s., K. sa návrhom zo dňa 11.4.2001 domáhal zaplataenia 5.429.347,70 Sk. Uznesením zo dňa 13.6.2005 prvostupňový súd pripustil, aby na strane navrhovateľa vystúpil H., a.s., K. a na jeho miesto vstúpil M., a.s., K. M., a.s., N.R. podaním zo dňa 6.7.2005 rozšíril návrh o sumu 58.574.235,61 Sk, t.j. na sumu 64.003.353,31 Sk a žiadal, aby súd pripustil zámenu

účastníka konania na strane navrhovateľa na spoločnosť I., a.s., K. Predložil zmluvu o postúpení pohľadávok podľa § 524 a nasl. OZ zo dňa 1.7.2005, ktorou postupca M., a.s., N.R. postúpil predmetnú pohľadávku postupníkovi I., a.s., K.. Krajský súd uznesením zo dňa 8.8.2005 pripustil, aby na strane navrhovateľa z konania vystúpil M., a.s., N.Z. a na jeho miesto vstúpil I., a.s., K. O rozšírenom návrhu však nerozhodol. I., a.s., K. podaním zo dňa 17.1.2007 upresnil žalobný návrh zo dňa 11.4.2001 a žiadal, aby súd uložil povinnosť odporcovi zaplatiť sumu 64.003.353,31 Sk. Prvostupňový súd o rozšírenom návrhu nekonal a nerozhodol.

Navrhovateľ (H., a.s., K.) bol veriteľom pohľadávky voči dlžníkovi P.A., š.p., N.Z. v sume 75.353.909,41 Sk, ktorú získal od pôvodného veriteľa I., a.s., B. na základe Dohody o postúpení pohľadávky zo dňa 21.2.1997. Dňa 15.4.1997 sa uskutočnilo rokovanie medzi odporcom, P.A., š.p., N.Z. a H., a.s., K. ohľadne prevzatia záväzkov odporcom vyplývajúcich z ÚZ č. 172961 zo dňa 18.3.1992 uzatvorenej medzi P.A., š.p., N.Z. a I., a.s., B., ktorú odkúpila H., a.s., K. za P.A., š.p., N.Z. Dňa 21.2.1997 podpísala spoločnosť H., a.s., K. s odporcom dohodu o vzájomnom zápočte pohľadávok, podľa ktorej došlo k započítaniu časti pohľadávky vo výške 11.350.326,10 Sk z úverovej zmluvy č. 172 92 61 zo dňa 18.3.1992.

Spoločnosť H., a.s., K. návrhom zo dňa 13.7.1998 sa domáhala určenia, že právny úkon odporcu o prevzatí dlhu zo dňa 15.4.1997 za š.p. P.A., N.Z., a záväzok odporcu splniť dlh veriteľovi H., a.s., K. je platný a právne účinný. Okresný súd Bratislava I rozsudkom č.k. 10 C 64/00-80 zo dňa 19.12.2001 návrh zamietol ako nedôvodný. Podľa názoru súdu išlo o absolútnu neplatnosť právneho úkonu, na ktorú sa prihliada zo zákona. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 13 Co 242/02-150 zo dňa 29.1.2004 rozsudok Okresného súdu Bratislava I. potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu, že tým, že právny úkon odporcu (o prevzatí dlhu zo dňa 15.4.1997) bol vyhlásený právoplatným rozsudkom za neplatný, nemôže byť odporca v danom spore pasívne legitimovaný. Krajský súd však pochybil, keď nekonal, a nerozhodol o rozšírenom návrhu navrhovateľa do vydania napadnutého rozsudku a vydal opravné uznesenie, ktorým opravil uplatnenú výšku nároku v rozsudku, napriek tomu, že o tomto nároku nekonal a nerozhodoval.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa ust. § 221 ods. 1 O.s.p. rozsudok a opravné uznesenie Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie, v ktorom bude rozhodnuté aj o trovách odvolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 13. mája 2008

**JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: